

Projekt Zarządu Powiatu Warszawskiego Zachodniego
z dnia 14 marca 2018 roku

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU
Jan Zychliński

**UCHWAŁA NR XVIII / / 2018
RADY POWIATU WARSZAWSKIEGO ZACHODNIEGO
z dnia 22 marca 2018 r.**

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
na lata 2018-2020**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1868 ze zm.¹) oraz art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017 roku, poz. ze zm. 697²) Rada Powiatu Warszawskiego Zachodniego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2018 – 2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Opracował:

KIEROWNIK
Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Grażyna Staniszevska

Sprawdził:

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Barbara Gębała

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r., poz. 1579 i 1948, w 2017 r. poz. 730 i 935.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r., poz. 1292, 60 i 2217, w 2018 r., poz. 107.

RADCA PRAWNY

Barbara Barań

Załącznik do Uchwały Nr XXVIII/...../ 2018

Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego

z dnia 22 marca 2018 r.

**PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
DLA POWIATU WARSZAWSKIEGO ZACHODNIEGO
NA LATA 2018-2020**

OŻARÓW MAZOWIECKI

Marzec 2018

Spis treści

I. Wstęp i ramy prawne.....	3
II. Charakterystyka gmin w Powiecie Warszawskim Zachodnim	5
III. Charakterystyka pieczy zastępczej w Powiecie Warszawskim Zachodnim.....	11
IV. Mocne i słabe strony istniejącego systemu pieczy zastępczej	33
V. CELE I ZADANIA PROGRAMU NA LATA 2018-2020	37
VI. Roczny limit zawodowych rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka.....	43
VII. Planowany budżet i finansowanie.....	44
VIII. Realizatorzy programu	47
IX. Monitoring i ewaluacja.....	48

I. Wstęp i ramy prawne

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 697 ze zm.) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej reguluje zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej.

Zgodnie z preambułą ustawy, celem podstawowym jest:

1. dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, troska o ich harmonijny rozwój i przyszła samodzielność życiowa oraz ochrona ich praw i wolności,
2. dobro rodziny, która stanowi podstawową komórkę społeczną oraz naturalne środowisko rozwoju oraz dobro wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Cel ten może być osiągnięty przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami.

Ustawa w sposób kompleksowy reguluje zagadnienia pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, oraz określa konsekwencje bezskuteczności udzielanej pomocy poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Ustawa rozdziela funkcje gminy i powiatu w ten sposób, że w kompetencji gmin pozostaje praca z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w pieczy, a funkcja powiatu polega na pracy z rodzinami zastępczymi. Zadaniem pieczy zastępczej realizowanej na szczeblu powiatu jest praca w ramach posiadanych kompetencji z dzieckiem umieszczonym w rodzinnej formie pieczy zastępczej lub instytucjonalnej.

Do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka.

Program rozwoju pieczy zastępczej służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy w Powiecie Warszawskim Zachodnim.

W Powiecie Warszawskim Zachodnim jednostką organizacyjną realizującą zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa Zespół rodzinnej pieczy zastępczej realizujący zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Zespół do spraw pomocy środowiskowej i świadczeń.

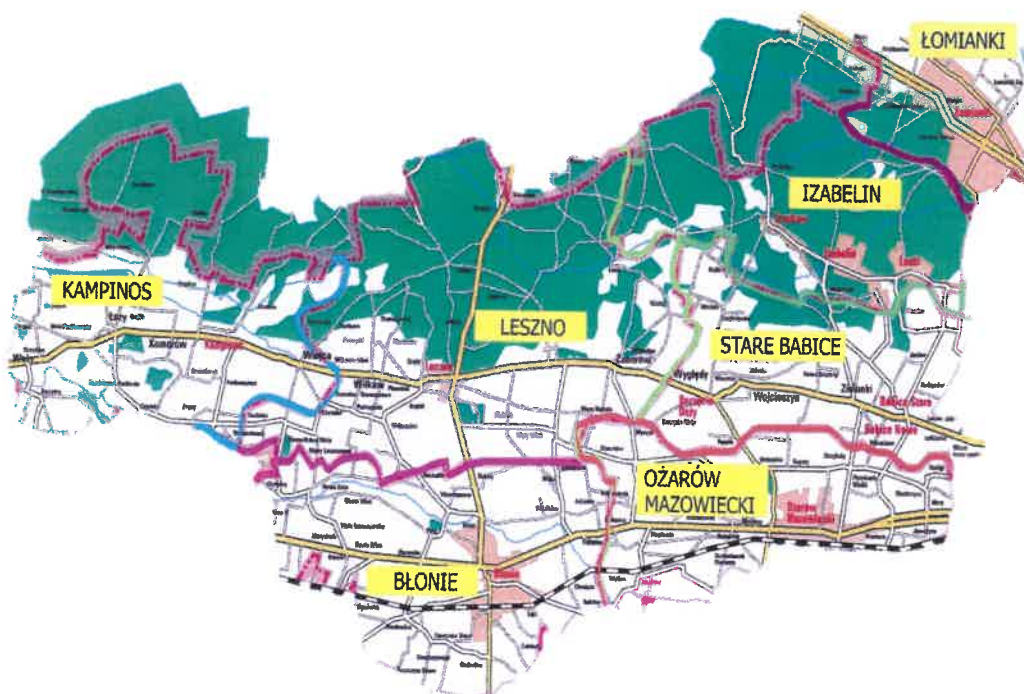
Do głównych zadań własnych realizowanych przez powiat w zakresie systemu pieczy zastępczej należy zapewnienie dzieciom opieki w rodzinnych formach pieczy zastępczej, rodzinnych domach dziecka oraz w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, a także organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodzinne formy pieczy zastępczej, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

W niniejszym Programie zostały określone m.in. kierunki działań, które przyczynią się do rozwoju systemu pieczy zastępczej w Powiecie. Program zawiera również zagadnienia dotyczące ewaluacji i monitoringu pozwalające na dokonanie oceny skuteczności celów i planowanych kierunków zmian.

II. Charakterystyka gmin w Powiecie Warszawskim Zachodnim

Powiat Warszawski Zachodni usytuowany jest w centralnej części województwa mazowieckiego. Rozciąga się za zachodnimi granicami Warszawy (pomimo swojej nazwy nie obejmuje żadnej części miasta stołecznego Warszawy) i graniczy z powiatami: grodziskim, pruszkowskim, sochaczewskim, legionowskim i nowodworskim. Powierzchnia powiatu wynosi 53379 ha (533,79 km²).

Mapa Powiatu Warszawskiego Zachodniego Powiat Warszawski Zachodni (rycina 1)

Powiat Warszawski Zachodni tworzą gminy miejsko-wiejskie: Błonie, Łomianki, Ożarów Mazowiecki oraz wiejskie: Izabelin, Kampinos, Leszno i Stare Babice. Cechą wspólną gmin jest bardzo ścisły związek z Warszawą. Bliskość stolicy i mocne z nią powiązania wpływają na wszystkie dziedziny życia mieszkańców powiatu.

Powiat Warszawski Zachodni charakteryzuje się typowo nizinnym krajobrazem; wchodzi w skład dwóch mezoregionów: Równiny Łowicko-Błońskiej i Kotliny Warszawskiej będącej częścią pradoliny Wisły. Pradolina Wisły wraz z pasami wydym i bagien objęta została najwyższą formą ochroną przyrody w postaci parku narodowego. Kampinoski Park Narodowy wraz z Warszawskim Obszarem Chronionego Krajobrazu zajmuje około 48% powierzchni Powiatu Warszawskiego Zachodniego i stanowi o wysokim poziomie lesistości gmin Izabelin i Leszno. Kampinoski Park Narodowy odwiedza rocznie ok. 1 mln osób. Mają

oni do dyspozycji 350 szlaków turystycznych, 200 kilometrowy tzw. Kampinoski Szlak Rowerowy, parkingi i pola wypoczynkowe. Przez powiat przebiegają ważne drogowe szlaki transportowe o znaczeniu międzynarodowym: droga krajowa nr 92 i droga krajowa nr 7 i droga szybkiego ruchu S8, wzdłuż których usytuowane są firmy produkcyjno-usługowo-handlowe oraz autostrada A2. Z tych powodów na obszarze powiatu lokują swoje siedziby firmy transportowe, spedycyjne i celne. Przez powiat przebiega także magistrala kolejowa: Moskwa – Berlin.

W zakresie komunikacji zbiorowej obsługa powiatu opiera się na transporcie autobusowym (PKS, przewoźnicy samorządowi, prywatni, autobusy Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie). Możliwe jest także korzystanie z komunikacji kolejowej w gminach Błonie i Ożarów. Przebiegają przez nie linie kolejowe obsługujące połączenia lokalne (Warszawa – Sochaczew – Łowicz), a także dalekobieżne i międzynarodowe (Poznań, Szczecin, Berlin).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje gminę jako organ, który zapewnia wsparcie rodzinie polegające na: pracy z rodziną , pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Działania skierowane w stosunku do dziecka i rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej realizowane poprzez:

1. instytucje i podmioty (w tym asystent rodziny),
2. placówki wsparcia dziennego,
3. rodziny wspierające.

Praca z rodziną prowadzona jest w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- terapii i mediacji,
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- pomocy prawnej (szczególnie w zakresie prawa rodzinnego)

W procesie diagnostycznym na bazie danych z Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego ustalono poniżej zawarte informacje:

Tabela 1.

Liczba rodzin oraz dzieci do 10 r. życia oraz dzieci powyżej 10 r. życia korzystających ze świadczeń z Ośrodków Pomocy Społecznej w latach 2016 – 2018.

Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej			Liczba dzieci z tych rodzin do 10 r. życia			Liczba dzieci z tych rodzin powyżej 10r. życia		
	2016	2017	2018 (dane na styczeń)	2016	2017	2018 (dane na styczeń)	2016	2017	2018 (dane na styczeń)
Błonie	67	74	68	85	109	98	28	45	34
Ożarów	237	194	185	21	23	20	26	29	25
Kampinos	218	218	220	53	55	55	17	15	15
Leszno	141	119	121	41	33	35	52	47	50
Stare Babice	147	158	158	43	34	34	44	71	71
Izabelin	138	109	110	63	50	52	30	33	35
Łomianki	336	399	399	20	48	48	32	40	40
Razem	1158	1165	1154	304	336	325	191	246	234

Źródło: na podstawie danych z OPS-ów

Ogólna liczba rodzin, które będą korzystały z świadczeń w roku 2018 w porównaniu do ostatnich dwóch lat uległa nieznacznemu zmniejszeniu. Najwięcej rodzin, które przestało korzystać w tym roku z pomocy socjalnej znajduje się w gminie Ożarów. W pozostałych gminach liczba rodzin niewiele różni się w stosunku do poprzednich lat. Natomiast liczba dzieci do 10 r. życia przebywających w rodzinach korzystających ze świadczeń OPS od dwóch lat jest taka sama. W poszczególnych gminach liczba kształtuje się na podobnym poziomie. W przypadku dzieci w wieku powyżej 10 r. życia ich ogólna liczba uległa zwiększeniu w porównaniu z rokiem 2016. Być może ma to związek ze szczególnie dużym wzrostem liczby dzieci z tej grupy wiekowej jaki miał miejsce w 2017 roku w gminie Stare Babice.

Na uwagę zwraca różnica w liczbie rodzin korzystających ze wsparcia w dwóch gminach: Ożarów i Łomianki. W pierwszej z nich liczba rodzin zmniejszyła się o 52, w drugiej z nich natomiast liczba rodzin korzystających z pomocy zwiększyła się o 63.

Tabela 2. *Liczba rodzin, które korzystają z różnych form wsparcia i nadzoru.*

Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta			Liczba rodzin objętych kuratorem rodzinnym			Liczba rodzin korzystających z pomocy rodziny wspierającej		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Blonie	15	16	14	9	11	11	0	0	0
Ożarów	10	9	12	16	14	Brak danych	0	0	0
Kampinos	1	2	2	10	9	8	0	0	0
Leszno	15	13	15	11	11	12	0	0	0
Stare Babice	9	8	6	18	19	20	0	0	0
Izabelin	14	14	10	36	30	30	0	0	0
Łomianki	12	9	6	23	25	18	0	0	0
Razem	76	70	65	87	89	69	0	0	0

Źródło: z inf. przekazanych przez OPS-y

Ogólna liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny od 2016 do 2018 roku ulegała zmniejszeniu. Podobnie liczba rodzin objętych nadzorem kuratora rodzinnego. W analizowanym okresie żadna z rodzin nie korzystała z pomocy rodziny wspierającej.

Tabela 3. *Przewidywana liczba dzieci do umieszczenia w pieczy zastępczej.*

Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci do 10 roku życia wobec których wskazane będzie umieszczenie w pieczy zastępczej			Liczba dzieci powyżej 10 roku życia wobec których wskazane będzie umieszczenie w pieczy zastępczej			Razem z danego terenu		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Blonie	2	2	2	2	2	2	4	4	4
Ożarów	2	1	Brak danych	1	Brak danych	Brak danych	3	1	Brak danych
Kampinos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leszno	6	7	7	5	6	6	11	13	13
Stare Babice	4	4	4	2	2	2	6	6	6
Izabelin	1	1	1	0	0	0	1	1	1
Łomianki	13	13	13	6	6	6	19	19	19
Razem	28	28	27	16	16	16	44	44	43

Źródło: z inf. przekazanych przez OPS-y

Z powyższych danych wynika, że gminy przewidują umieszczenie w pieczy zastępczej w 2018 roku 44 dzieci, w 2019 roku 44 dzieci i 2020 roku 43 dzieci. Prawdopodobnie najwięcej dzieci będzie potrzebowało takiej formy pomocy w Gminie Łomianki. Natomiast Gmina Kampinos zakłada brak umieszczenia jakiegokolwiek dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej do końca 2020 roku.

Teren Powiatu Warszawskiego Zachodniego podlega pod trzy Sądy:

1. Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim (Błonie, Leszno, Kampinos)
2. Sąd Rejonowy w Pruszkowie (Stare Babice, Ożarów Mazowiecki)
3. Sąd Rejonowy w Warszawie (Izabelin, Łomianki)

Poniżej przedstawione są dane otrzymane z Sądów :

Tabela 4. Dane dotyczące rodzin objętych kuratorem i ilości dzieci.

Sądy	Liczba rodzin objętych kuratorem w sprawach opiekuńczych			Liczba dzieci w tych rodzinach		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Sąd Rejonowy w Grodzisku	55	75	53	101	131	84
Sąd w Pruszkowie	30	28	19	61	64	49
Sąd Warszawa Żoliborz	Brak danych	Brak danych	Brak danych	669	681	Brak danych

Źródło: dane z poszczególnych Sądów

Szczegółowe dane z podziałem na Gminy :

Z Sądu w Grodzisku Mazowieckim:

- gmina Błonie 27 spraw - małoletnich 40,
- gmina Leszno 17 spraw – małoletnich 31,
- gmina Kampinos 8 spraw – małoletnich 13,

Z Sądu Warszawa Żoliborz:

Liczba rodzin objętych kuratorem w Izabelinie:

W 2016 – 36 rodzin, 2017 – 30 rodzin i w 2018 – 30 rodzin.

Tabela 5. *Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej.*

Dane z Sądu	Rok 2016	Rok 2017
	Liczba dzieci do 10 roku życia zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej	Liczba dzieci powyżej 10 roku życia zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej
Sąd Grodzisk	4	9
Sąd Pruszków	7	1
Sąd Warszawa Żoliborz	Brak danych	Brak danych

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie danych z Ośrodków Pomocy Społecznej i z Sądów pomimo różnic, możemy stwierdzić, iż istnieje potrzeba powstania nowych rodzin zastępczych lub większej ilości miejsc w istniejących rodzinach dla dzieci które będzie trzeba zabezpieczyć.

III. Charakterystyka pieczy zastępczej w Powiecie Warszawskim Zachodnim

W systemie pieczy zastępczej wyróżnia się pieczę zastępczą instytucjonalną i rodzinną .

Rodzinna piecza zastępcza jest realizowana w dwóch formach, tj.:

- Rodzina zastępcza;
- Rodzinny dom dziecka.

Wyróżnia się trzy typy rodzin zastępczych:

- **Rodzina zastępcza spokrewniona** – tworzona jest przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka, przysługują jej świadczenia finansowe na utrzymanie dziecka;
- **Rodzina zastępcza niezawodowa** – tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, przysługują jej świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka, w rodzinie zastępczej niezawodowej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa);
- **Rodzina zastępcza zawodowa** – tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, oprócz świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka otrzymuje także wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w rodzinie tej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa). Rodzina zastępcza zawodowa może działać również jako:
 - **rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby, w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie;
 - **rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna** – umieszcza się w niej w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie art. 6 pkt 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm.) oraz małoletnie matki z dziećmi.

Obok rodziny zastępczej drugą formą rodzinnej pieczy zastępczej jest **rodzinny dom dziecka**. Tworzą go małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim. W tym samym czasie może przebywać 8 dzieci. Ustawa dopuszcza zwiększenie liczby dzieci jeżeli jest umieszczane rodzeństwo.

Pieczka zastępcza instytucjonalna realizowana jest w ramach placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych. Ze względu na specyfikę, wyróżnia się następujące rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- typu socjalizacyjnego;
- typu interwencyjnego;
- typu specjalistyczno-terapeutycznego;
- typu rodzinnego.

Niezależnie od typu, **placówka opiekuńczo-wychowawcza** zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, zdrowotne, emocjonalne, rozwojowe, społeczne i religijne, w tym zapewnia dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości. Pracownicy placówki umożliwiają także kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi oraz podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny.

Placówka **typu interwencyjnego** w szczególności przyjmuje dzieci w sytuacjach wymagających natychmiastowego zapewnienia im opieki. Pobyt dziecka w placówce interwencyjnej nie może trwać dłużej niż trzy miesiące (w sytuacjach, gdy postępowanie sądowe w sprawie uregulowania sytuacji prawnej dziecka jest w toku, pobyt w placówce interwencyjnej może być przedłużony do czasu zakończenia trwającego postępowania sądowego).

Placówka **typu specjalistyczno-terapeutycznego** sprawuje opiekę nad dziećmi o indywidualnych potrzebach, w szczególności legitymującymi się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, wymagającymi stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii, wymagającymi wyrównania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego zapewnia dzieciom zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne.

W placówce **typu rodzinnego** wychowują się dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się, w szczególności umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu. W tym samym czasie w placówce tego typu może przebywać nie więcej niż 8 wychowanków.

Poniżej przedstawiamy dane dotyczące ilości rodzin zastępczych na terenie Powiatu.

Tabela 6.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w tych rodzinach w latach 2015-2017 (narastająco)

Lp.	Rodziny zastępcze	2015r.	2016r.	2017r.
1.	Liczba rodzin zastępczych	128	124	132
2.	Liczba dzieci przebywających w rodzinie zastępczej	192	195	195

Źródło: dane ORPZ

Powyższa tabela obrazuje niewielki wzrost liczby rodzin zastępczych oraz ogólnej liczby dzieci przebywających w już istniejących rodzinach zastępczych w PWZ na przestrzeni ostatnich trzech lat.

Tabela 7.

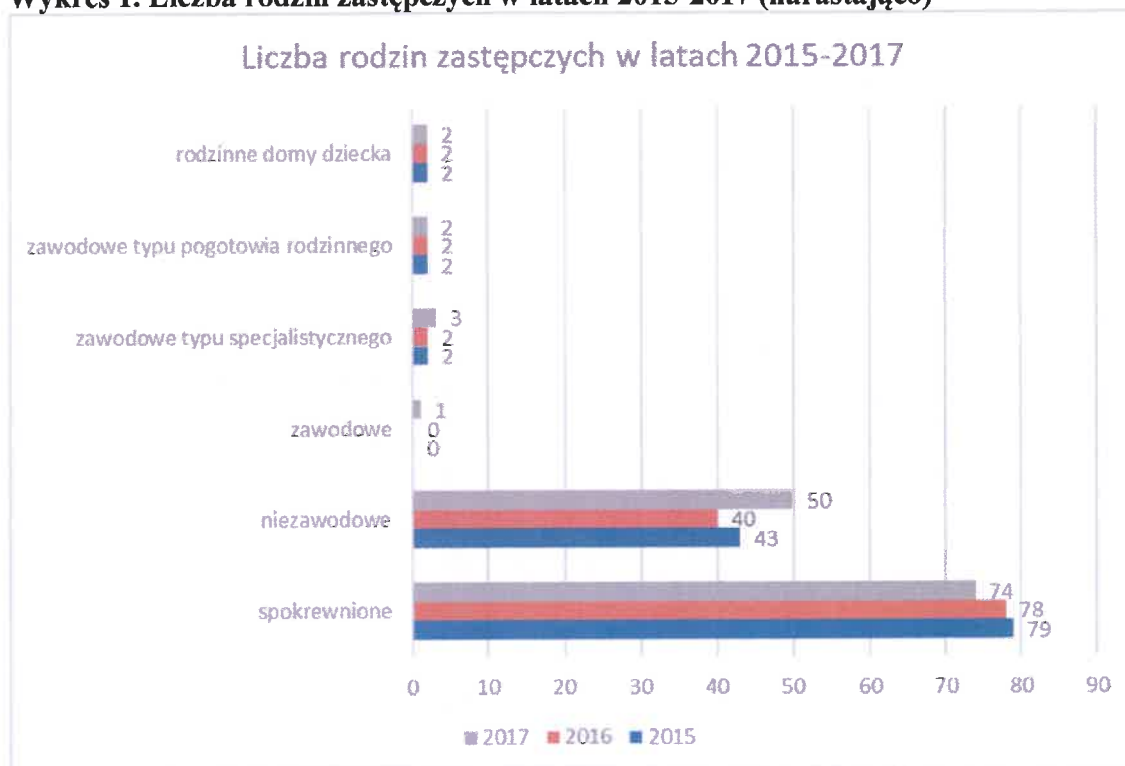
Liczba rodzin zastępczych w latach 2015-2017 (narastająco)

Lp.	Rodziny zastępcze	2015r.	2016r.	2017r.
1.	Spokrewnione	79	78	74
2.	Niezawodowe	43	40	50
3.	Zawodowe	0	0	1
4.	Zawodowe typu specjalistycznego	2	2	3
5.	Zawodowe typu pogotowia rodzinnego	2	2	2
6.	Rodzinne domy dziecka	2	2	2

Źródło: dane ORPZ

Graficzny sposób przedstawienia danych z tabeli 7 obrazuje wykres 1:

Wykres 1. Liczba rodzin zastępczych w latach 2015-2017 (narastająco)

Źródło: opracowanie własne

Z wykresu wynika, że najwięcej rodzin na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego jest rodzin spokrewnionych. W 2017r. w porównaniu z latami poprzednimi wzrosła liczba rodzin niezawodowych. Również w tym roku przybyła jedna rodzina zawodowa oraz jedna rodzina zawodowa typu specjalistycznego. Stan rodzinnych domów dziecka oraz rodzin zastępczych zawodowych typu pogotowia rodzinnego kształtuje się na podobnym poziomie.

W 2015 roku na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonowało 128 rodzin zastępczych w których przebywało 192 dzieci;

- w 79 rodzinach **spokrewnionych** wychowywało się 101 dzieci;
- w 43 rodzinach **niezawodowych** wychowywało się 57 dzieci;
- w 2 rodzinach zastępczych zawodowych typu **specjalistycznego** wychowywała się 6 dzieci;
- w 2 rodzinach zastępczych zawodowych typu **pogotowia rodzinnego** wychowywała się 9 dzieci;
- w 2 **rodzinnych domach dziecka** wychowywało się 19 dzieci.

W 2016 roku na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonowały 124 rodziny zastępcze w których przebywało 195 dzieci;

- w 78 rodzinach **spokrewnionych** wychowywała się 100 dzieci;
- w 40 rodzinach **niezawodowych** wychowywało się 59 dzieci;
- w 2 rodzinach zastępczych zawodowych typu **specjalistycznego** wychowywała się 5 dzieci;
- w 2 rodzinach zastępczych zawodowych typu **pogotowia rodzinnego** wychowywała się 10 dzieci;
- w 2 **rodzinnych domach dziecka** wychowywało się 21 dzieci.

W 2017 roku na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonowały 132 rodziny zastępcze w których przebywało 195 dzieci;

- w 74 rodzinach **spokrewnionych** wychowywało się 94 dzieci;
- w 50 rodzinach **niezawodowych** wychowywało się 64 dzieci;
- w 1 rodzinie zastępczej **zawodowej** wychowywało się 4 dzieci;
- w 3 rodzinach zastępczych zawodowych typu **specjalistycznego** wychowywało się 6 dzieci;
- w 2 rodzinach zastępczych zawodowych typu **pogotowia rodzinnego** wychowywało się 8 dzieci;
- w 2 **rodzinnych domach dziecka** wychowywało się 19 dzieci.

Tabela 8.

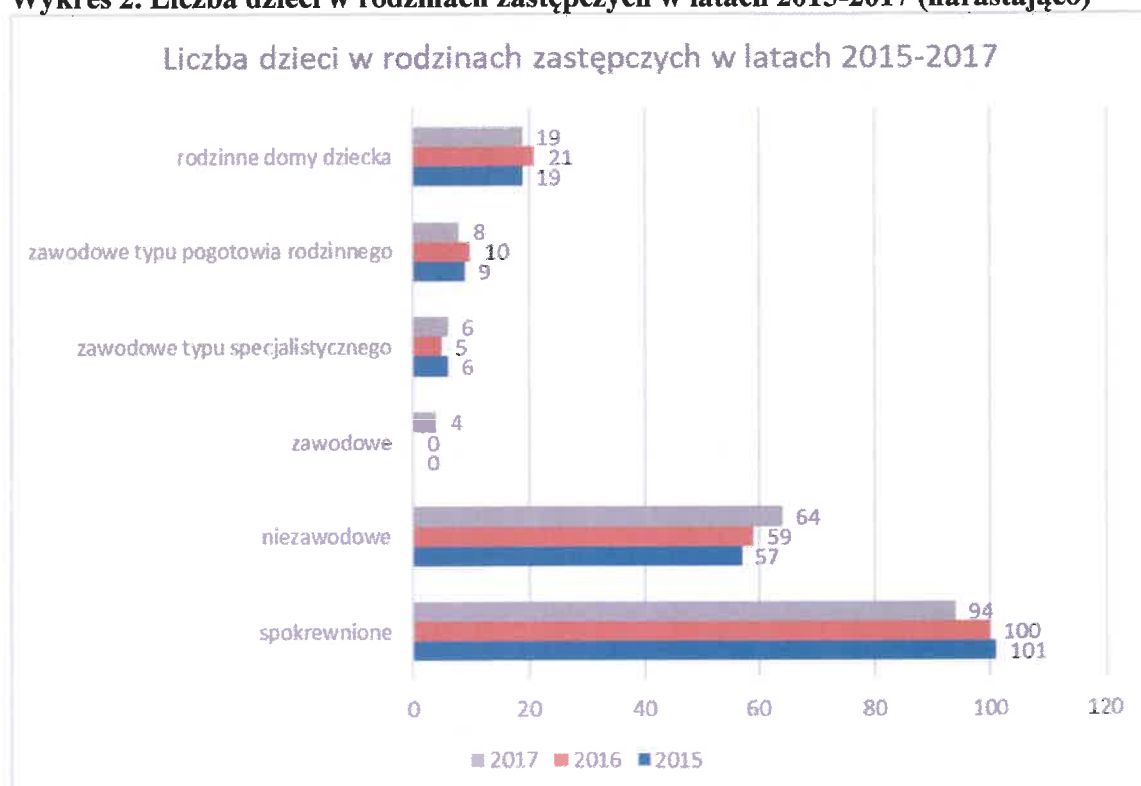
Liczba dzieci w latach 2015-2017 (narastająco)

Lp.	Liczba dzieci w rodzinach:	2015r.	2016r.	2017r.
1.	Spokrewnionych	101	100	94
2.	Niezawodowych	57	59	64
3.	Zawodowych	0	0	4
4.	Zawodowych typu specjalistycznego	6	5	6
5.	Zawodowych typu pogotowia rodzinnego	9	10	8
6.	Rodzinnych domach dziecka	19	21	19

Źródło: dane ORPZ

Graficzny sposób przedstawienia danych z tabeli 8 obrazuje wykres 2:

Wykres 2. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2015-2017 (narastająco)

Źródło: dane ORPZ

Powyższy wykres pokazuje liczbę dzieci w poszczególnych rodzinach zastępczych. Analogicznie do wykresu 1 najczęściej dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, choć co roku ich liczba spada. Coraz więcej dzieci umieszczanych jest w rodzinach zastępczych niezawodowych oraz zawodowych. Liczba dzieci zarówno w rodzinach zastępczych zawodowych typu specjalistycznego, pogotowia rodzinnego oraz rodzinnych domów dziecka w ostatnich trzech latach plasuje się na podobnym poziomie.

Rodziny zastępcze zamieszkałe w poszczególnych gminach powiatu ilustruje poniższa tabela i wykres.

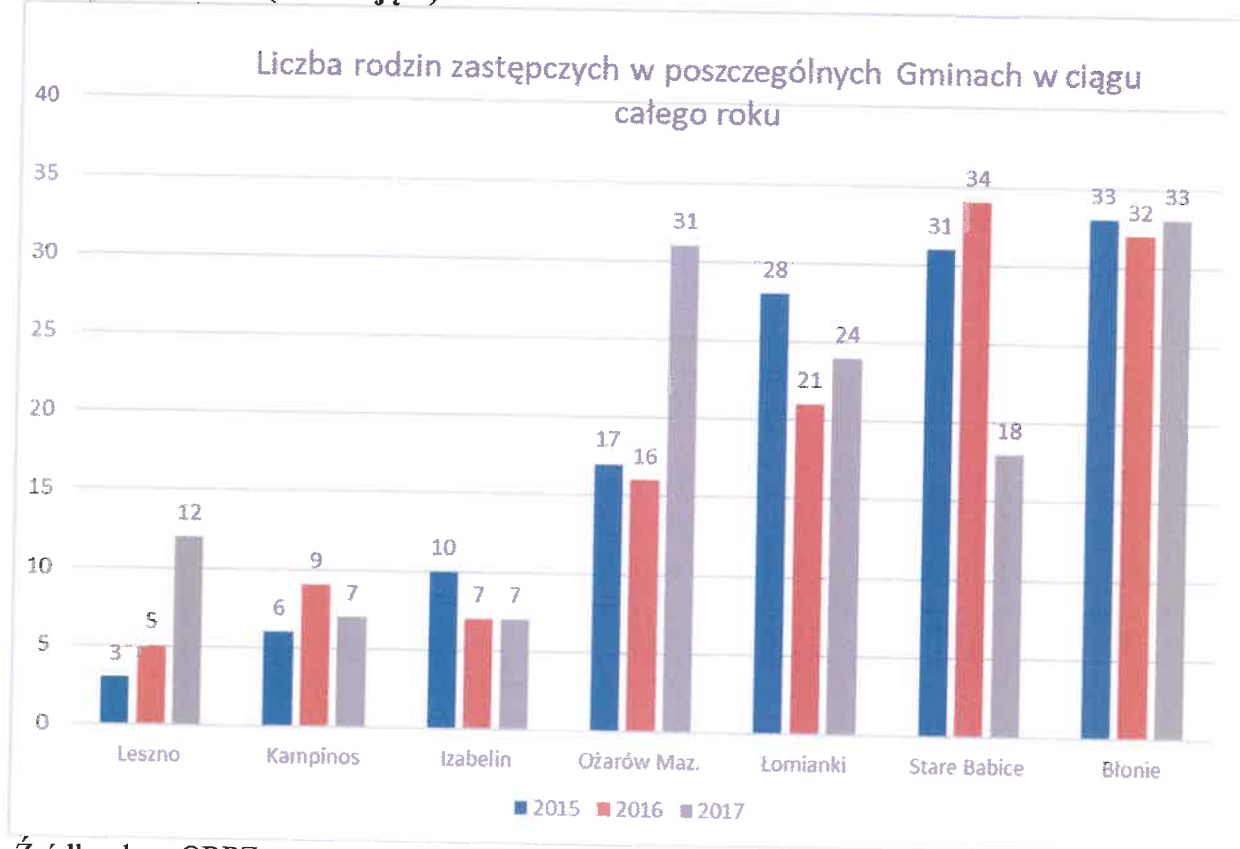
Tabela 9.

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie PWZ z podziałem na gminy

Gmina	Stan na:			Narastająco		
	31.12.2015r.	31.12.2016r.	31.12.2017r.	2015r.	2016r.	2017r.
Błonie	28	27	29	33	32	33
Ożarów Maz.	14	15	24	17	16	31
Łomianki	21	18	23	28	21	24
Stare Babice	29	28	16	31	34	18
Izabelin	7	6	6	10	7	7
Leszno	2	6	8	3	5	12
Kampinos	4	7	4	6	9	7
Razem	105	106	110	128	124	132

Źródło: dane ORPZ

Wykres 3. Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych Gminach w ciągu całego roku 2015, 2016, 2017r. (narastająco)

Źródło: dane ORPZ

Powyższy wykres przedstawia liczbę rodzin zastępczych w poszczególnych gminach w ciągu 3 ostatnich lat (2015-2017r.). W Gminie Leszno oraz Ożarów Mazowiecki możemy zaobserwować duży wzrost, jeśli chodzi o rodziny zastępcze na tym terenie. Gmina Kampinos, Izabelin, Łomianki oraz Błonie kształtuje się na podobnym poziomie co w latach ubiegłych. Duży spadek rodzin zastępczych widzimy na terenie Gminy Stare Babice.

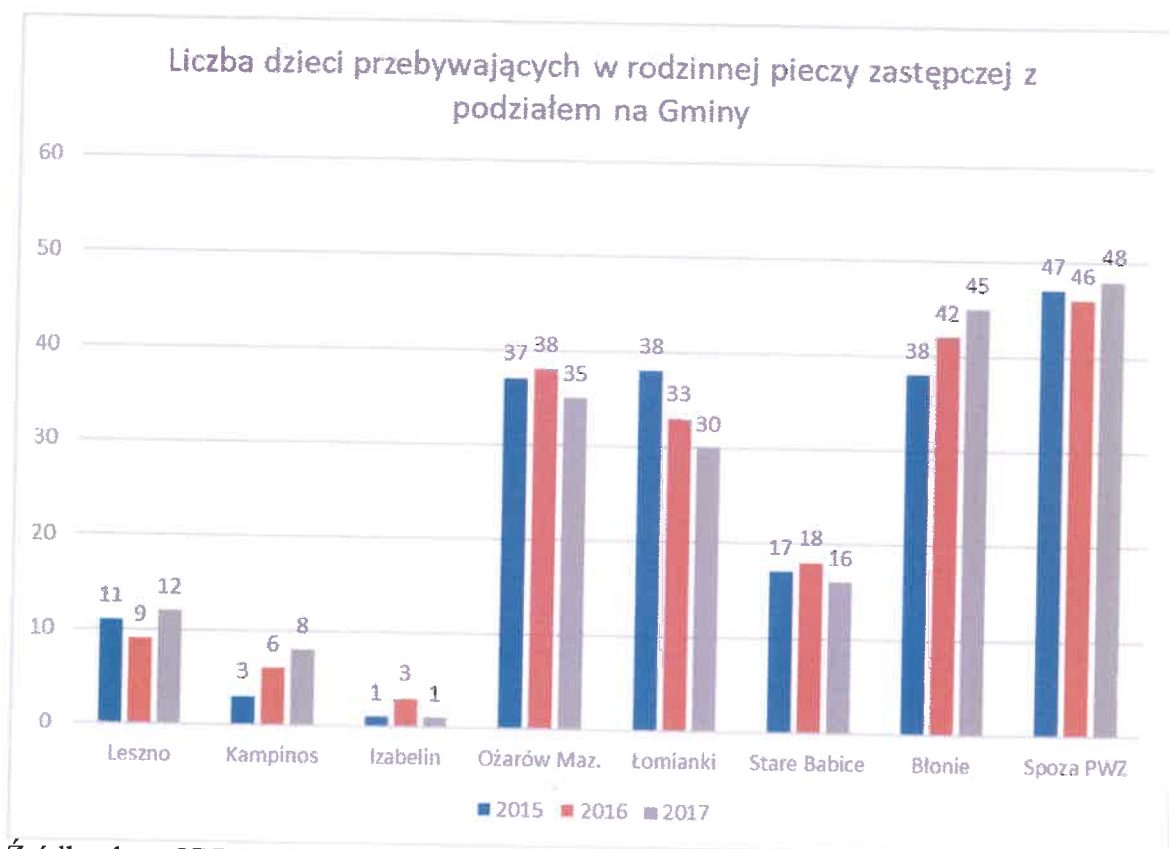
Tabela 10.

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej z podziałem na Gminy pochodzenia dziecka

Gmina	2015	2016	2017
Leszno	11	9	12
Kampinos	3	6	8
Izabelin	1	3	1
Ożarów Mazowiecki	37	38	35
Łomianki	38	33	30
Stare Babice	17	18	16
Błonie	38	42	45
Spoza PWZ	47	46	48
Razem	192	195	195

Źródło: dane ORPZ

Wykres 4. Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej z podziałem na Gminy

Źródło: dane ORPZ

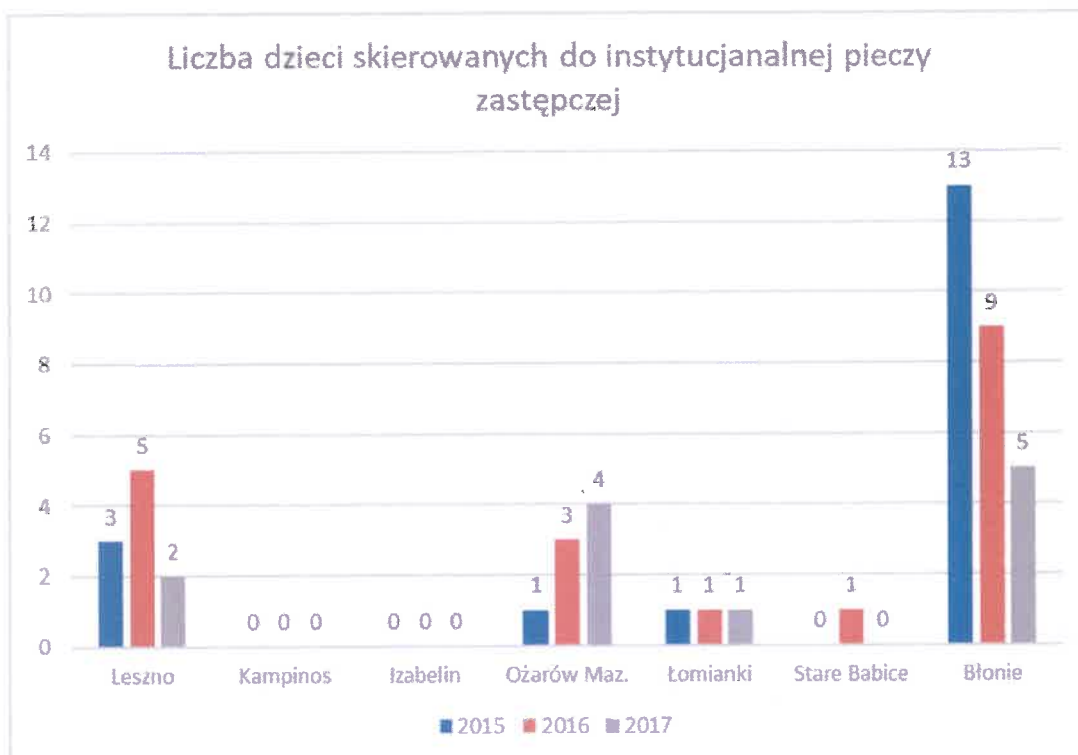
Tabela 11.

Liczba dzieci w pieczy zastępczej z terenu PWZ

Lp.	Piecza zastępcza	Liczba dzieci skierowanych do pieczy zastępczej z terenu PWZ w:			Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej z terenu PWZ (w ciągu całego roku)		
		2015r.	2016r.	2017r.	2015r.	2016r.	2017r.
1.	Rodzinna	18	28	35	145	149	147
2.	Instytucjonalna	18	19	12	46	51	55
Razem		36	58	55	238	246	250

Źródło: dane ORPZ

Wykres 5. Liczba dzieci skierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2016r. z terenu PZ z podziałem na Gminy pochodzenia

Źródło: dane ORPZ

W okresie 01.01 – 31.12.2017 roku **do instytucjonalnej pieczy zastępczej skierowano 12 dzieci** z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego. W przeciągu 3 lat najwięcej dzieci skierowano z terenu Błonia, w kolejnym roku można zaobserwować wyraźny spadek liczby dzieci pochodzących z tej Gminy.

Dzieci z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego przebywają w następujących placówkach :

- Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostyninie ,
- Placówka Socjalizacyjna PANDA w Kozienicach ,
- Domy dla dzieci w Otwocku ,
- Dom Matki i Dziecka w Jasieńce Iłżeckim Dolnym ,
- SOS Wioski dziecięce w Siedlcach
- Placówka opiekuńczo- wychowawcza w Białymstoku

Na terenie Powiatu funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo wychowawcza typu rodzinnego - Rodzinny Dom Dziecka nr1 w Wiktorowie, w którym przebywa 8 dzieci.

W wrześniu 2017r uchwałą Rady Powiatu zostały powołane dwie placówki opiekuńczo wychowawcze na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego w Błoniu dla 14-ciorga dzieci i w Dziekanowie Leśnym dla 14 dzieci. Placówka w Błoniu jest w trakcie wyposażania, planowane uruchomienie marzec/kwiecień 2018 roku, natomiast w placówce w Dziekanowie Leśnym trwa budowa obiektu, planowane zakończenie prac druga połowa 2018r.

Działania podejmowane na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych

Tabela 12.

Współpraca z rodzinami biologicznymi na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej

Podejmowane działanie	2015r.	2016r.	2017r.
Spotkania dziecka z rodziną biologiczną na terenie PCPR	30 spotkań/ 4 dzieci	57 spotkań/ 5 dzieci	153 spotkań/ 12 dzieci
Wsparcie dla rodzin biologicznych (liczba osób objętych wsparciem)	52 osoby	37 osób	51 osób
Liczba rodziców biologicznych biorących udział w Warsztatach Umiejętności Wychowawczych	0	1	9

Źródło: dane ORPZ

Dzieci przebywające w pieczy zastępczej mają możliwość spotkania z rodzicami i innymi członkami swoich biologicznych rodzin (babcie, ciocie, itp.). W zależności od stopnia dysfunkcji i problemów w rodzinach naturalnych spotkania odbywają się na terenie PCPR – u, lub poza nim. Na przełomie lat zwiększa się liczba tych spotkań. Koordynatorzy wspierają rodziny biologiczne, poprzez rozmowy i porady dotyczące podejmowania działań, które mogą przyczynić się do powrotu dziecka. Od 2016r rodzice biologiczni mają możliwość uczestniczenia w Warsztatach umiejętności wychowawczych, a zarazem podniesienia własnych umiejętności rodzicielskich.

Tabela 13. Liczba dzieci, które opuściły rodziny zastępcze

Lp.	Powód opuszczenia rodziny zastępczej	Liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze w:			Razem
		2015r.	2016r.	2017r.	
1.	powrót do rodziny biologicznej	12	9	11	32
2.	Adopcja	6	0	8	14
3.	usamodzielnienie	9	7	13	29
Razem		27	16	32	75

Źródło: dane ORPZ

W latach 2015-2017 liczba dzieci, które opuściły rodziny zastępcze wyniosła 75. Najczęstszym powodem opuszczenia rodziny zastępczej był powrót do rodziny biologicznej, na drugim miejscu było usamodzielnienie się wychowanka, a na trzecim adopcja.

Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i dla istniejących rodzin zastępczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nieprzerwanie od 2000 do 2011 roku we współpracy z Ośrodkiem Rodzinnej Opieki Zastępczej „Towarzystwa Nasz Dom” w Warszawie organizowało szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych, amerykańskim, licencjonowanym programem „PRIDE – opieka zastępcza/adopcja”.

Od 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej szkolenia prowadzi Organizator Pieczy Zastępczej.

Tabela 14.

Szkolenia dla rodzin zastępczych z uwzględnieniem liczby przeszkolonych osób oraz dzieci umieszczonych w rodzinach przeszkolonych

Szkolenia	Liczba przeszkolonych osób		
	2015r	2016r.	2017r.
Szkolenia PRIDE dla kandydatów na opiekunów zastępczych i istniejących	17	16	16
Szkolenia PRIDE dla spokrewnionych rodzin zastępczych	1	5	3
Razem	18	21	19

Źródło: dane ORPZ

Zrealizowane działania miały na celu podniesienie umiejętności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, rodzicielskich oraz poprawę funkcjonowania psychospołecznego, emocjonalnego opiekunów zastępczych. Rodziny już funkcjonujące miały okazję wzbogacić swoje kompetencje o profesjonalny warsztat umiejętności wychowawczych. W czasie spotkań uczestnicy warsztatów PRIDE mieli okazję do nawiązania wzajemnych relacji i wymiany doświadczeń. W analizowanym okresie szkolenie PRIDE ukończyło łącznie 58 osób, z czego 49 osoby nie były spokrewnione z dzieckiem natomiast spokrewnionych z dzieckiem było 9 osób.

Warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkoła dla rodziców i wychowawców”

Szkoła dla Rodziców i Wychowawców to program spotkań dla każdego, kto szuka sposobu na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi lub wychowankami. Jego głównym celem jest wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku.

Tabela 15.*Liczba osób uczestniczących w Warsztatach Umiejętności Wychowawczych*

Uczestnicy WUW	Ilość osób		
	2015r.	2016r.	2017r.
Rodzice biologiczni dzieci przebywających w pieczy	0	1	9
Rodziny zastępcze	0	8	26
Razem	0	9	35

Źródło: dane ORPZ

W ciągu trzech lat 10 rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz 34 rodziny zastępcze skorzystały z możliwości podnoszenia swoich kwalifikacji rodzicielskich w ramach Szkoły dla Rodziców i Wychowawców.

Główne motto Szkoły dla Rodziców i Wychowawców brzmi: **Wychowywać to kochać i wymagać**. Program w dużej części bazuje na cyklu książek A. Faber i E. Mazlish pt. „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, „Rodzeństwo bez rywalizacji. Jak pomóc własnym dzieciom żyć w zgodzie, żeby samemu żyć z godnością”, „Wyzwoleni rodzice, wyzwolone dzieci. Twoja droga do szczęśliwej rodziny”, „Jak mówić, żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole”, „Jak mówić do nastolatków, żeby nas słuchały. Jak słuchać, żeby z nami rozmawiały”. **Szkoła dla Rodziców i Wychowawców** uczy nie tyle „metod” co budowania relacji w duchu podmiotowości i dialogu.

Kolejnymi działaniami na rzecz rodzin zastępczych były grupy wsparcia i cykl spotkań w ramach Akademii Opiekuna Zastępczego.

Tabela 16.*Współpraca/ szkolenia dla rodzin zastępczych*

Rodzaj działania	Ilość szkolenia/osoby		
	2015r.	2016r.	2017r.
Akademia Opiekuna Zastępczego	0	0	5 / 19 osób
Grupy wsparcia	10/13 osób	11/13 osób	6 / 13 osób
Razem	10/ 13 osób	11/13 osób	11/ 32 osób

Źródło: dane ORPZ

W 2017 roku spotkania w ramach Akademii poruszały następujące tematy :

- pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, elementy dialogu motywującego
- pomoc ofiarom przemocy w rodzinie
- FAS – płodowy zespół poalkoholowy
- profilaktyka zachowań seksualnych
- kodeks etyczny opiekuna zastępczego

Podczas spotkań grup wsparcia rodziny zastępcze poruszały ważne dla siebie tematy w obszarze wychowawczym, rozwojowym, współpracy z rodzicami biologicznymi oraz instytucjami. Dzięki wiedzy i podobnym doświadczeniom rodziny zastępcze były dla siebie pomocom i wsparciem w przeżywanych trudnościach.

Działania Zespołu rodzinnej pieczy zastępczej

- monitorowanie sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie gmin: Błonie, Leszno, Kampinos, Stare Babice, Ożarów Mazowiecki, Łomianki, Izabelin;
- udział w zespołach ocen rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego;
- udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym w miejscu ich zamieszkania i na terenie PCPR;
- przygotowywanie planów pomocy dziecku oraz sporządzanie tzw. bieżącej sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych w miejscu ich zamieszkania i na terenie PCPR;
- przygotowywanie indywidualnych planów usamodzielnienia z wychowankami pieczy zastępczej;
- udział w kontaktach rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej na terenie PCPR;
- udzielanie wsparcia rodzinom biologicznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

- zapewnianie pomocy osobom potrzebującym, w tym udzielanie stosownego poradnictwa prawnego, pedagogicznego, psychologicznego, socjalnego, w celu pokonywania trudności życiowych i życiowego usamodzielnienia – konsultacje telefoniczne i osobiste;
- udział w zespołach oceny sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną z Ośrodkiem Adopcyjnym;
- udział w rozprawach sądowych w zakresie dotyczącym rodzin zastępczych;
- koordynowanie umieszczenia dzieci w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w tym przewożenie dzieci do placówek i rodzin zastępczych oraz podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci w rodzinach mieszkających na terenie powiatu;
- opiniowanie wniosków rodzin zastępczych w zakresie przyznania świadczeń jednorazowych z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny oraz w związku z wystąpieniem wydarzeń losowych;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym: sądami rejonowymi, szkołami, OPS, poradniami w zakresie pomocy dziecku i rodzinie;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną;
- przekazywanie do sądów rejestrów o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka;
- przekazywania do sądów opinii dotyczącej kandydatów na rodziny zastępczej oraz opinii dotyczących bieżącego funkcjonowania rodzin zastępczych;
- przygotowywanie sprawozdań z zakresu instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej;
- przygotowywanie dokumentacji i pism niezbędnych do zrealizowania w/w zadań;
- prowadzenie szkoleń PRIDE dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych oraz funkcjonujących rodzin zastępczych;
- prowadzenie Warsztatów Umiejętności wychowawczych dla mieszkańców Powiatu w celu podniesienia kompetencji rodzicielskich;
- podnoszenie kwalifikacji oraz udział w szkoleniach, samokształcenie w zakresie wykonywanej pracy zawodowej.

Koordynatorzy w 2017 roku odbyli następujące szkolenia:

- IV Kongres Rodzicielstwa Zastępczego „Dziecko jest najważniejsze”;
- Superwizja pracy socjalnej
- Konferencja „Wirtualnie czy realnie? – psychologiczne aspekty obecności dziecka w cyberprzestrzeni”
- Kurs doskonalący „Praca z trudnym, agresywnym klientem”
- Szkolenie „Specyficzne uwarunkowania pracy z rodziną wielodzietną”
- Analiza przypadku w oparciu o narzędzie pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej
- Szkolenie „Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach” – kurs pierwszego stopnia
- Szkolenie „Diagnozowanie kandydatów na rodziców zastępczych” (CUIDA i TKR)
- Szkolenie „Profilaktyka zachowań seksualnych młodzieży” (FDDS)
- Studium przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci (FDDS)
- Warsztat umiejętności wychowawczych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców Cz II Rodzeństwo bez rywalizacji”
- Warsztat umiejętności wychowawczych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców Cz III Praca z trudnym nastolatkiem”
- Szkolenie z zakresu Pierwszej Pomocy Przedmedycznej

Osoby usamodzielniane

Zgodnie z art. 140 ust.1 *ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* osobie opuszczającej po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczą – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczą – terapeutyczną w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu, zwana dalej „osobą usamodzielnianą” zostaje objęta pomocą, mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także przyznaje się pomoc:

- pieniężną na usamodzielnienie
- pieniężną na kontynuowanie nauki
- na zagospodarowanie

- oraz udzielanie pomocy w uzyskaniu: odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia
- zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Tabela 17.

Liczba osób usamodzielnianych korzystających ze wsparcia PCPR w PWZ

Dane liczbowe	2015	2016	2017
Liczba osób usamodzielnianych po rodzinach zastępczych	58	47	42
Liczba osób usamodzielnianych po placówkach opiekuńczo-wychowawczych	8	10	8
Razem	66	57	50

Źródło: dane ORPZ

Znaczną większość osób korzystających ze wsparcia PCPR stanowią osoby usamodzielniające się z rodzinnych form pieczy zastępczej. Na przestrzeni trzech lat można zauważyć, iż liczba osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych objętych wsparciem maleje. Liczba osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze utrzymują się na podobnym poziomie. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że wychowanek może pozostać w rodzinie zastępczej do ukończenia edukacji, jednak nie dłużej niż do 25 roku życia.

Tabela 18.*Liczba osób usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej, którym przyznano świadczenia*

Usamodzielniani z rodzinnej pieczy zastępczej	2015	2016	2017
Liczba osób którym przyznano pomoc na kontynuowanie nauki	48	39	38
Liczba osób którym przyznano pomoc na zagospodarowanie	11	9	3
Liczba osób którym przyznano pomoc na usamodzielnienie	7	3	5
W tym osoby, które miały przyznane miejsce w mieszkaniu chronionym	3	3	2
Razem	69	54	48

Źródło: dane ORPZ

Tabela 19.*Liczba osób usamodzielnianych z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którym przyznano świadczenia*

Usamodzielniani z instytucjonalnej pieczy zastępczej	2015	2016	2017
Liczba osób którym przyznano pomoc na kontynuowanie nauki	7	7	7
Liczba osób którym przyznano pomoc na zagospodarowanie	1	1	3
Liczba osób którym przyznano pomoc na usamodzielnienie	1	3	0
W tym osoby, które miały przyznane miejsce w mieszkaniu chronionym	0	0	0
Razem	9	11	10

Źródło: dane ORPZ

Organizowanie wsparcia w PCPR PWZ dla osób pełnoletnich opuszczających pieczę zastępczą.

1. Osoba przed osiągnięciem pełnoletności, która przygotowuje się do procesu usamodzielnienia, wskazuje opiekuna usamodzielnienia, który ma za zadanie wspierać ją w realizacji postanowień IPU.
2. Przygotowywany jest przez osobę usamodzielnianą, opiekuna usamodzielnienia i koordynatora pieczy zastępczej Indywidualny Program Usamodzielnienia, który dotyczy planów w zakresie edukacji, mieszkalnictwa, zatrudnienia itp. Analizowane są słabe i mocne strony osoby usamodzielnianej i jej zasobów.
3. Osoba pełnoletnia, która opuszcza pieczę zastępczą jest informowana z jakiej pomocy może skorzystać w PCPR: o możliwości wnioskowania o świadczenia, o możliwości skorzystania z darmowych porad prawnika i psychologa, o prawach i obowiązkach osoby usamodzielnianej.
4. Osoba, która zwraca się o pomoc do PCPR obejmowana jest wsparciem pracownika PCPR, który jest w stałym kontakcie z w/w osobą.
5. W zależności od sytuacji i potrzeb osoba kierowana jest do odpowiedniej instytucji.
6. Pomoc w pisaniu wniosków do różnych instytucji w tym: o mieszkania socjalne komunalne do gmin oraz towarzyszenie tym osobom w spotkaniach u Wójtów, Burmistrzów.
7. Możliwość skorzystania z kursów, szkoleń, wyjazdów w ramach projektu ze środków EFS.
8. Możliwość uczestnictwa w Grupie wsparcia dla osób usamodzielnianych prowadzonej przez pracowników PCPR.
9. Wypłata świadczeń na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie.
10. Przyznanie miejsca w mieszkaniu chronionym dla osób usamodzielnianych na czas nauki nie dłużej niż do 25 rż.

Poradnictwo rodzinne

W ramach Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonuje Zespół Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego, który wspiera swym działaniem osoby znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych i obejmuje 3 dyżury, w czasie których mieszkańcy Powiatu Warszawskiego Zachodniego mają dostęp do:

- informacji o obowiązujących prawach i obowiązkach;
- porad psychologicznych;
- wsparcia doradcy rodzinnego.

Klientami w/w specjalistów są rodziny zastępcze, pełnoletni wychowankowie rodzin, osoby usamodzielniane, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz inne osoby potrzebujące wsparcia. Czasem są to spotkania cykliczne, udzielające systematycznego wsparcia. Wiele porad ma charakter jednorazowy.

Tabela 20.

Wykaz porad w ramach poradnictwa specjalistycznego

Lp.	Rodzaj działania	Liczba osób korzystających w 2017r.
1.	Porady psychologiczne	60
2.	Wsparcie doradcy rodzinnego	26
3	Informacje o obowiązujących prawach i obowiązkach	162
RAZEM		248

Źródło: dane ORPZ

Łącznie w ramach poradnictwa specjalistycznego **udzielono 248 porad**. Odbiorcami usług byli mieszkańcy Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Najczęściej występujące problemy to problemy wychowawcze z dziećmi, trudności w relacjach opiekuńczych, dysfunkcje rozwojowo – edukacyjne u dzieci, zakłócone kontakty

rodziców biologicznych z opiekunami zastępczymi, brak współpracy z rodziną biologiczną dziecka, niewłaściwe relacje małżeńskie. Specjaliści udzielali konsultacji małżeńskich, stosowali terapię nastolatków, oferowali swoje wsparcie w kryzysach zawodowych, relacyjnych i rówieśniczych.

W przeważającej mierze problemy, z jakimi zgłaszali się interesanci w ramach dostępu do informacji o prawach i obowiązkach, dotyczyły zagadnień majątkowych (stwierdzenie nabycia spadku, dział spadku, zachowek), rodzinnych i opiekuńczych (alimenty, rozwiązanie małżeństwa przez rozwód) oraz spraw administracyjnych (wymeldowanie, wyrejestrowanie pojazdu, odwołanie od decyzji ZUS, podział nieruchomości). Dużą grupę porad stanowiły także te, które dotyczyły spraw związanych z kredytami, rozłożeniem należności na raty itp. Zgłaszające się osoby, najczęściej chciały uzyskać informację odnośnie tego jak rozwikłać konkretny problem prawny, jak zachować się na sali sądowej lub w jaki sposób sporządzić pismo procesowe.

IV. Mocne i słabe strony istniejącego systemu pieczy zastępczej

W poniższej rozbudowanej tabeli przedstawiono wyniki analizy SWOT systemu pieczy zastępczej funkcjonującego w m.st. Warszawie. SWOT jest techniką analityczną polegającą w najprostszej wersji na posegregowaniu posiadanych informacji w danym obszarze na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- S (z ang. *strengths*) – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę w analizowanym obszarze;
- W (z ang. *weaknesses*) – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę w analizowanym obszarze;
- O (z ang. *opportunities*) – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany w analizowanym obszarze;
- T (z ang. *threats*) – zagrożenia: wszystko to, co stwarza w danym obszarze niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Zestawienie wspomnianych grup czynników ułatwia planowanie działań w danym obszarze, w tym wskazuje obszary problemowe, które w pierwszej kolejności powinny stać przedmiotem działań.

Tabela 21. Wyniki analizy SWOT systemu pieczy zastępczej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Rodzinna piecza zastępcza • wykwalifikowana kadra systemu rodzinnej pieczy zastępczej, • wdrożony standard sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, w tym zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, • zorganizowany system szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji zawodowej i niezawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, • dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzinnych form pieczy zastępczej wszystkich typów; porady o obowiązujących prawach i obowiązkach, doradca rodzinny, psycholog, • zapewnienie przez Powiat środków na wypłatę świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych, • zapewnienie wszystkim rodzinom zastępczym diagnozy psychologicznej w celu wydania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, • zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kompetencji • działania wspierające wobec rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. • wdrożone zasady współpracy przedstawicieli pieczy zastępczej i ośrodków pomocy społecznej w zakresie umieszczania dziecka w pieczy zastępczej, pracy z rodziną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz powrotu	• zbyt wolny wzrost liczby zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej , • niewystarczająca ilość rodzin zawodowych pełniących funkcje specjalistyczne, • brak placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego, • zbyt mała ilość mieszkań chronionych, • brak superwizji dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka, • brak asystentury w rodzinie biologicznej po odebraniu dziecka, • brak wolontariatu i rodzin pomocowych, • brak gotowości osób sprawujących rodzinne formy pieczy zastępczej do przyjmowania licznych rodzeństw, co wymusza rozdzielanie rodzeństwa w momencie umieszczania. • brak chęci współpracy ze strony rodzin znajdujących się w kryzysie • niewystarczający dostęp wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych do specjalistów (psychiatrów, logopedów, psychologów, neurologów dziecięcych itp.)

dziecka do rodziny naturalnej • wdrożone procedury przewozu i przekazania dziecka do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub placówki opiekuńczo-wychowawczej w związku z interwencją kryzysową w rodzinie dziecka • wspieranie działań pracowników PCPR przez specjalistów: psychologa, prawnika, psychoterapeuty;	
Instytucjonalna piecza zastępcza • uruchomienie placówki opiekuńczo-wychowawczej w Błoniu w 2018r., • ukończenie remontu w budynku przeznaczonym na placówkę opiekuńczo- wychowawczą w Dziekanowie Leśnym w drugiej połowie 2018 roku, • ścisła współpraca Organizatora Pieczy Zastępczej z placówkami na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego i poza powiatem • obecność na zespółach do spraw bieżącej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce • współpraca w tworzeniu Indywidualnego Planu Usamodzielnienia • zapewnienie środków finansowych na dzieci umieszczone w placówkach poza Powiatem.	• umieszczanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza terenem PWZ • umieszczanie w placówkach dzieci poniżej 10 roku życia. • dostosowanie form i metod pracy placówek do aktualnych potrzeb w zakresie opieki i wychowania • brak znajomości wymagań rynku pracy wśród wychowanków placówek • brak organizacji pozarządowej, która w szczególności zajmowałaby się usamodzielnianymi wychowankami • niski poziom wykształcenia znacznej części wychowanków, • brak motywacji u niektórych wychowanków do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych

SZANSE	ZAGROŻENIA
• uruchomienie dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu i zapewnienie 28 miejsc dla dzieci, • uruchomienie nowych mieszkań chronione dla wychowanków pieczy zastępczej, • dostęp do funduszy strukturalnych UE oraz innych źródeł pozabudżetowy; • udział rodzin zastępczych w programach i projektach socjalnych realizowanych przez PCPR i OPS-y • zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat form rodzinnej pieczy zastępczej • kampanie społeczne ukazujące pozytywny obraz rodzicielstwa zastępczego • współpraca z ośrodkiem adopcyjnym i powiatami ościennymi • zintensyfikowanie współpracy z OPS-ami, z Sądem Rejonowym, z Zespołem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych, z Ośrodkiem Adopcyjnym, z Komendą Powiatową Policji, z placówkami oświatowymi, z organizacjami pozarządowymi • przychylność i zrozumienie pieczy zastępczej przez Władze Powiatu (identyfikacja władz lokalnych z problemami ludności)	• brak dostępu do wolnych zasobów lokalowych Powiatu w dobrym stanie technicznym na potrzeby rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, • niewystarczająca ilość kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnych form pieczy zastępczej • długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka • długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej • bieda, patologizacja i nieporadność życiowa rodzin naturalnych • występowanie patologii zachowań młodzieży i zagrożenie demoralizacją, • powrót osób opuszczających pieczę zastępczą do patologicznego środowiska rodzinnego, brak odpowiednich wzorców, wsparcia w rodzinie i ze strony środowiska • wypalenie zawodowe i emocjonalne zawodowych rodzin zastępczych i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU NA LATA 2018-2020

CEL: SKUTECZNA POMOC RODZINOM PRZEŻYWAJĄCYM TRUDNOŚCI W OPIECE I WYCHOWANIU		
Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy / Partnerzy
1. Utrzymanie rodziny z dziećmi w jej naturalnych warunkach.	1. Rozpowszechnianie różnych form wsparcia dla dzieci, tj. placówki wsparcia dziennego. 2. Zapewnienie rodzinom na terenie gminy różnych form wsparcia. 3. Rozszerzenie dostępności do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym mediacji) na terenie PWZ. 4. Mobilizowanie rodziców do udziału w warsztatach szkoły dla rodziców. 5. Praca z asystentem rodziny 6. Współpraca gmin i powiatu na rzecz utrzymania dziecka w rodzinie biologicznej. 7. Współpraca z Sądem na rzecz utrzymania dziecka w rodzinie naturalnej.	Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR, Sądy, organizacje pozarządowe
		Wskaźniki 1. Liczba placówek wsparcia dziennego. 2. Liczba i formy udzielanego wsparcia rodzinom przez OPS-y. 3. Liczba osób/rodzin objętych konsultacją. 4. Liczba osób, które odbyły Warsztaty. 5. Liczba rodzin objętych asystenturą w ciągu roku. 6. Liczba spotkań pracowników OPS i PCPR (grupy robocze -zg. z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zespoły interdyscyplinarne, zespoły zgodnie z ustawą o Wsparciu Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. 7. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim w sprawach opiekuńczych.

2. Udzielanie wszechstronnej pomocy rodzinie w powrocie dzieci z pieczy zastępczej.	1. Praca OPS z rodziną biologiczną w przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. 2. Realizacja planów pomocy dziecku. 3. Praca asystenta/pracownik socjalnego z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dziecka do rodziny. 4. Dostęp rodziców biologicznych do poradnictwa specjalistycznego. 5. Utrzymanie kontaktów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi na terenie PCPR. 6. Szkolenia dla rodzin biologicznych. 7. Udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje pracowników OPS, Sądów, PCPR i rodzin zastępczych. 8. Udział w posiedzeniach zespołów ds. oceny sytuacji dziecka przedstawiciela Sądu, OPS.	Ośrodki Pomocy Społecznej, Sądy / PCPR	1. Liczba planów pracy z rodziną/kontraktów socjalnych realizowanych przez OPS po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. 2. Liczba planów pomocy dziecku stworzonych przez zespół rodzinnej pieczy zastępczej. 3. Liczba rodzin objętych asystenturą/pracownika socjalnego po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. 4. Liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa specjalistycznego. 5. Liczba kontaktów dzieci przebywających w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi na terenie PCPR. 6. Liczba rodzin biologicznych uczestniczących w szkoleniach podnoszących umiejętności wychowawcze. 7. Liczba zorganizowanych szkoleń i warsztatów dla rodzin zastępczych i pracowników OPS, PCPR, Sąd. 8. Liczba zespołów z udziałem przedstawiciela Sądu, OPS.
---	--	---	---

CEL: PROMOWANIE I ROZWÓJ RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
1. Rozwój różnych form rodzinnej pieczy zastępczej	- Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez : • prowadzenie kampanii społecznych na temat rodzicielstwa zastępczego, • współpracę z instytucjami i organizacjami na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego, • organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. - Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka. - Prowadzenie szkoleń PRIDE dla kandydatów na rodziny zastępcze. - Kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe. - Stworzenie warunków do powstawania rodzin zastępczych zawodowych poprzez: • wzrost wynagrodzeń dla	PCPR, OPS, Organizacje pozarządowe, Organizacje kościelne, Rodzinne formy pieczy zastępczej	- Liczba kampanii społecznych promujących idee rodzicielstwa zastępczego - Liczba spotkań/wydarzeń z instytucjami i organizacjami na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego - Liczba uczestników biorących udział w Dniu Rodzicielstwa Zastępczego - Liczba nowych rodzinnych form pieczy zastępczej. - Liczba rodzin, które ukończyły szkolenie i uzyskały świadectwo . - Liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych. - Liczba uchwał przyjęte przez Zarząd Powiatu nowe uchwały zwiększające wynagrodzenia, • ilość odbytych grup wsparcia, • ilość rodzin zastępczych, które uczestniczyły w superwizji - Liczba rodzin zastępczych biorących udział w szkoleniu PRIDE dla rodzin zawodowych. - Liczba szkoleń zorganizowanych

	zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka, • wsparcie Rodziców Zastępczych (grupy wsparcia) • organizacja superwizji dla zawodowych rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka. 6. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. 7. Szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych. 8. Warsztaty Umiejętności Wychowawczych dla rodzin zastępczych. 9. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzinnych form pieczy zastępczej.		na terenie PCPR dla rodzin zastępczych. 10. Liczba wydanych świadectw dla rodzin zastępczych o ukończeniu WUW. 11. Liczba porad udzielonych rodzinnym formom pieczy zastępczej.
--	---	--	--

CEL: ZAPEWNIENIE INSTYTUCJONALNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ ZGODNIE ZE STANDARDAMI

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
1. Utworzenie przez Powiat placówki opiekuńczo-wychowawczej	1. Uruchomienie placówki w Błoniu w 2018r. 2. Ukończenie remontu w budynku przeznaczanego na placówkę opiekuńczo-wychowawczą w Dziekanowie Leśnym w drugiej połowie 2018 roku.	Samorząd Powiatu Warszawskiego Zachodniego	1. Liczba dzieci przebywających w nowopowstałych placówkach opiekuńczo wychowawczych. 2. Otwarcie placówki w Dziekanowie Leśnym.
2. Rozwój mieszkań chronionych dla wychowanków pieczy zastępczej	1. Utworzenie nowego mieszkania chronionego. 2. Utrzymanie istniejącego mieszkania chronionego.	Samorząd Powiatowy/PCPR	1. Liczba stworzonych miejsc w mieszkaniu chronionym. 2. Liczba osób które korzystały z mieszkania chronionego.
CEL: WSPARCIE WYCHOWANKÓW PIELCZY ZASTĘPCZEJ			
Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
1. Wzmocnienie działań skierowanych na usamodzielnianych wychowanków	1. Utworzenie Informatora dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej pod nazwą „Odpowiedzialna samodzielnosc 2018/2019”. 2. Przygotowanie opiekunów usamodzielniania do pełnienia swojej funkcji. • Przygotowanie i wspieranie	PCPR/OPS/PUP/placówki opiekuńczo – wychowawcze/ opiekunowie usamodzielniania	1. Liczba osób które otrzymały Informator. 2. Liczba wyznaczonych opiekunów usamodzielniania. • Liczba wychowanków pozostających w rodzinnych formach pieczy zastępczej • Liczba wychowanków którzy opuścili rodzinną formę 3. Liczba świadczeń przekazanych

	usamodzielnianych pozostających w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków którzy opuścili rodzinne formy pieczy zastępczej.		usamodzielnianym wychowankom na ich wniosek.
2. Wsparcie specjalistyczne wychowanków pieczy zastępczej	3. Udzielanie świadczeń na usamodzielenie i zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków. 1. Konsultacje psychologiczne. 2. Informacje o obowiązujących prawach i obowiązkach. 3. Grupy wsparcia dla osób wchodzących w proces usamodzielenia.	PCPR/placówki opiekuńczo-wychowawcze/ rodziny zastępcze/opiekun usamodzielenia	1. Liczba konsultacji psychologicznych. 2. Liczba udzielonych informacji o obowiązujących prawach i obowiązkach. 3. Liczba grup wsparcia.

VI. Roczny limit zawodowych rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza obowiązek planowania i limitowania rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej oraz zdiagnozowanych potrzeb i zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych oraz praktyki w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej uwzględniając możliwości finansowe powiatu, ustala się następujący limit rodzin zastępczych zawodowych i RDD:

Tabela 22.

Limit rodzin zastępczych zawodowych i Rodzinnych Domów Dziecka w Powiecie Warszawskim Zachodnim na lata 2018-2020.

Rok	Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych	Planowany limit rodzin z Rodzinnych Domów Dziecka
2018	8	3
2019	8	4
2020	8	4

Źródło: dane ORPZ

W 2017 roku na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego było 6 rodzin zastępczych zawodowych i 2 rodzinne domy dziecka, planowany jest wzrost o dwie rodziny zastępcze zawodowe i jeden rodzinny dom dziecka w 2018 roku. W następnych latach planujemy utrzymanie ilości rodzin zastępczych zawodowych a zwiększenie o jeden rodzinny dom dziecka.

VII. Planowany budżet i finansowanie

Tabela 23.

Planowane wydatki na realizację programu w latach 2018 -2020 (w złotych).

Ip.	Szacunkowy koszt i struktura finansowania działań w ramach Programu, wg źródeł finansowania	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	Wynagrodzenia z pochodnymi dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących Rodzinne Domy Dziecka	458 944,00	458 944,00	458 944,00
2.	Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00
2.1.	Środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego	30 000,00	30 000,00	30 000,00
2.2.	Środki na remonty dla RDD i rodzin zastępczych zawodowych	35 000,00	50 000,00	50 000,00
3.	Jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej	30 000,00	30 000,00	30 000,00
4.	Koszty związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ, na jakość sprawowanej opieki- jednorazowo	75 000,00	90 000,00	90 000,00
5.	Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze i placówki	280 000,00	280 000,00	280 000,00
6.	Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo	42 000,00	42 000,00	42 000,00
7.	Dotacje na utrzymanie dzieci z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów	2 190 372,00	2 200 000,00	2 300 000,00
8	Dotacje na utrzymanie dzieci z Powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych w innych powiatach	318 800,00	320 000,00	320 000,00
9.	OGÓŁEM	5 160 116,00	5 200 944,00	5 300 944,00

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ożarowie Mazowieckim

Tabela 24.*Planowane wydatki na realizację programu w latach 2018 -2020 (w złotych).*

Lp.	Utrzymanie publicznych placówek opiekuńczo- wychowawczych w tym:	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	Powiatowy Rodzinny Dom Dziecka	415 074,00	420 000,00	420 000,00
2.	Powiatowe placówki opiekuńczo- wychowawcza Błonie Dziekanów Leśny	734 234,00 240 000,00	800 000,00 800 000,00	850 000,00 850 000,00
3.	Dotacja dla Placówek wsparcia dziennego dla dzieci z terenu PWZ	300 000,00	300 000,00	300 000,00
4.	OGÓŁEM	1 689 308,00	2 320 000,00	2 420 000,00

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ożarowie Mazowieckim

Koszty poniesione w latach 2015-2017**Tabela 25.***Poniesione koszty na realizację programu w latach 2015 - 2017 (w złotych).*

Lp.	Szacunkowy koszt i struktura finansowania działań w ramach Programu, wg źródeł finansowania	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
1.	Wynagrodzenia z pochodnymi dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących Rodzinne Domy Dziecka	490 925,00	487 461,97	416 381,49
2.	Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej	1 556 610,00	1 445 765,00	1 419 962,00
2.1.	Środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego	19 242,00	18 022,00	27 943,00
2.2.	Środki na remonty dla RDD i rodzin zastępczych zawodowych	13 125,00	8 036,00	9 375,00
3.	Jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej	26 500,00	15 800,00	36 476,00
4.	Koszty związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających	77 801,00	38 220,00	36 466,00

	wpływ, na jakość sprawowanej opieki-jednorazowo			
5.	Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze i placówki	321 527,00	276 623,00	220 077,00
6.	Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo	33 250,00	34 454,00	41 970,00
7.	Dotacje na utrzymanie dzieci z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów	1 400 772,35	1 595 889,04	2 161 150,98
8.	Dotacje na utrzymanie dzieci z Powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych w innych powiatach	340 991,61	317 364,57	283 704,27
9.	Utrzymanie publicznych placówek opiekuńczo- wychowawczych w tym:			
a.	Powiatowy Rodzinny Dom Dziecka	307 639,72	395 567,59	379 358,92
10.	Dotacja dla Placówek wsparcia dziennego dla dzieci z terenu PWZ	250 000,00	250 000,00	250 000,00
	OGÓŁEM	4 838 383,68	4 883 203,17	5 282 864 ,66

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ożarowie Mazowieckim

Źródłem finansowania zadań Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Warszawskim Zachodnim lata 2018 - 2020 będą środki finansowe pochodzące z:

1. budżetu Powiatu Warszawskiego Zachodniego,
2. budżetu Państwa (ministra właściwego do spraw rodziny),
3. budżetów samorządów gminnych,
4. budżetów innych powiatów,
5. środków Unii Europejskiej (między innymi z PO WER).

VIII. Realizatorzy programu

Koordynatorem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które jest wyznaczone przez Starostę, jako Organizator Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego, przy jego realizacji będzie współpracowało z następującymi podmiotami:

- rodzinami zastępczymi,
- placówkami opiekuńczo –wychowawczymi,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej,
- instytucjami oświaty i kultury,
- służbą zdrowia,
- sędziami i kuratorami Wydziałów Rodzinnych i Nieletnich Sądów Rejonowych (Pruszków, Warszawa- Żoliborz, Grodzisk Mazowiecki),
- Policją,
- organizacjami pozarządowymi,
- kościołami i związkami wyznaniowymi.

IX. Monitoring i ewaluacja

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej będzie podlegał ewaluacji i będzie zmieniany w miarę pojawiających się potrzeb. Monitoring Programu polegał będzie na zbieraniu i analizowaniu danych na podstawie osiągniętych wskaźników określających postęp jego realizacji. Prowadzony będzie po zakończeniu roku kalendarzowego i jego efekty będą przedstawiane wraz ze Sprawozdaniem z Działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Warszawskim Zachodnim i przekazywane do Biura Rady Powiatu.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej wyznacza nowe kierunki działania oraz zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i wartościowe. Uwidacznia, że forma opieki zastępczej powinna respektować prawo dziecka do stabilnego środowiska wychowawczego, do utrzymania osobistych kontaktów z rodziną oraz docelowo przyczyniać się do możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Warszawskim Zachodnim z siedzibą w Ożarowie Mazowieckim stworzyło powyższy Program tak, aby móc skutecznie i efektywnie pomagać dziecku i rodzinie.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Barbara Gebala

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 - 2020

Zgodnie z artykułem 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r poz. 697 z zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie trzy letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierający między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020 został opracowany przy współpracy Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego, Sądów Rejonowych z Grodziska Mazowieckiego, Pruszkowa oraz Warszawy – Żoliborza, jak również Powiatowej Komendy Policji, Organizatora Pieczy Zastępczej i organizacji pozarządowych z terenu PWZ.

Program obejmuje między innymi charakterystykę pieczy zastępczej w PWZ, mocne i słabe strony systemu pieczy zastępczej, jak również roczny limit zawodowych rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka.

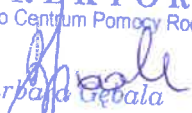
Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020 jest kontynuacją działań realizowanych w latach poprzednich.

Opracował:

Sprawdził:

KIEROWNIK
Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Grażyna Staniszevska

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Barbara Gębala

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄD

Jan Zychliński

